

2 0 1 9

(May)

COMMERCE

(General / Speciality)

Course : 401

(Cost Accounting)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

1. (a) Choose the correct answer : 1×4=4

(i) Prime cost includes

- (1) Direct material + Direct labour
+ Works expenses
- (2) Direct material + Direct labour
+ Chargeable expenses
- (3) Direct material + Direct labour
+ Office expenses

(ii) Purchase budget should be prepared by the

- (1) Financial Manager
- (2) Production Manager
- (3) Purchase Manager

(iii) Depreciation is a

- (1) fixed expense
- (2) variable expense
- (3) semi-variable expense

(iv) In process costing, the abnormal loss is treated as

- (1) period cost
- (2) unit cost
- (3) future cost

(b) Fill in the blanks :

1×4=4

(i) Fixed cost per unit _____ with rise in output.

(ii) Re-order quantity may be measured in _____.

(iii) Fixed overhead cost is a _____ cost.

(iv) The need of reconciliation arises in _____ accounting system.

2. Write short notes on (any four) : $4 \times 4 = 16$

- (a) Techniques of costing
- (b) ABC analysis
- (c) Rowan premium bonus plan
- (d) Manufacturing overheads
- (e) Abnormal process loss

3. (a) Discuss in detail the advantages and limitations of Cost Accounting. $8 + 6 = 14$

Or

(b) Following data are taken from the Cost Accounts of a manufacturer in respect of the month of March 2019 :

	₹
Stock in hand on 1st March, 2019 :	
Raw materials	25,000
Work-in-progress	8,220
Finished goods	17,360
Purchases of raw materials	21,900
Sale of finished goods	72,310
Direct wages	17,150
Stock in hand on 31st March, 2019 :	
Raw materials	26,250
Work-in-progress	9,100
Finished goods	15,750
Non-productive wages	830
Works expenses	8,430
Office and administrative expenses	3,160
Selling and distribution expenses	4,210

Prepare a Statement of Cost and Profit showing the following : 2×7=14

- (i) Cost of materials consumed
- (ii) Prime cost
- (iii) Works cost
- (iv) Cost of production
- (v) Cost of goods sold
- (vi) Cost of sales
- (vii) Profit for the month

4. (a) A statement of materials received and issued in March 2019 is given below :

March 1	Opening stock of materials 4400 units
	@ ₹ 8 per unit
" 5	Purchased 550 units @ ₹ 10 per unit
" 8	Issued 2200 units
" 10	Purchased 6600 units @ ₹ 12 per unit
" 16	Issued 4400 units
" 20	Issued 1100 units
" 23	Issued 2200 units
" 27	Purchased 4950 units @ ₹ 11 per unit
" 31	Issued 3300 units

From the above statement, prepare Stores Ledger by applying—

- (i) First-in-first-out method;
- (ii) Last-in-first-out method.

7+7=14

Or

(b) (i) What is idle time? What are its causes?

6

(ii) A worker takes 12 hours to complete a work on daily wages and 8 hours on a scheme of payment by results. Worker's daily rate is ₹ 6 per hour. The cost of material of the product is ₹ 20 and the overheads are recovered at 200% of the total wages.

Calculate the Factory Works Cost of the product under—

(1) Rowan plan;

(2) Halsey scheme.

4+4=8

5. (a) Define overhead. How are overheads classified? Explain four reasons of over-absorption and underabsorption of overheads.

4+5+5=14

Or

- (b) From the following information, work out the production hour rate of recovery of overhead in departments P_1 , P_2 and P_3 : 14

Particulars	Total (₹)	Production Departments			Service Departments	
		P_1	P_2	P_3	S_1	S_2
Rent (₹)	1,000	200	400	150	150	100
Electricity (₹)	200	50	80	30	20	20
Fire insurance (₹)	400	80	160	60	60	40
Plant depreciation (₹)	4,000	1,000	1,500	1,000	300	200
Transport (₹)	400	50	50	50	100	150
Estimated working hours	—	1000	2500	1800	—	—

Expenses of service departments S_1 and S_2 are apportioned as under :

	P_1	P_2	P_3	S_1	S_2
S_1	30%	40%	20%	—	10%
S_2	10%	20%	50%	20%	—

6. (a) (i) What is process costing? What are its features? Name any three industries in which process costing is used. 2+5+3=10
- (ii) Distinguish between normal process loss and abnormal process loss.

Or

(b) A company's Trading and Profit & Loss Account was as follows :

	(₹)		(₹)
Purchases	25,210	Sales (50000 units at ₹ 1.50 each)	75,000
Direct wages	10,500	Discount received	260
Works expenses	12,130	Profit on sale of land	2,340
Selling expenses	7,100	Closing stock	4,080
Administrative expenses	5,340		
Depreciation	1,100		
Net profit	20,300		
	<u>81,680</u>		<u>81,680</u>

The profit as per Cost Accounts was only ₹ 19,770. Reconcile the financial and cost profits using the following information :

14

(i) Cost accounts value of closing stock ₹ 4,280

(ii) The works expenses in the Cost Accounts were taken as 100% of direct wages

(iii) Selling and administration expenses were charged in the Cost Accounts at 10% of sales and ₹ 0.10 per unit respectively

(iv) Depreciation in the Cost Accounts was ₹ 800

(ASSAMESE VERSION)

1. (a) শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

1×4=4

(i) মুখ্য ব্যয় সাঙুৰি লয়

(1) প্রত্যক্ষ পণ্যদ্রব্য + প্রত্যক্ষ শ্রম + কাৰখানা ব্যয়সমূহ

(2) প্রত্যক্ষ পণ্যদ্রব্য + প্রত্যক্ষ শ্রম + আৰোপিত ব্যয়সমূহ

(3) প্রত্যক্ষ পণ্যদ্রব্য + প্রত্যক্ষ শ্রম + কাৰ্যালয়ৰ ব্যয়সমূহ

(ii) ক্ৰয় বাজেট প্ৰস্তুত কৰাটো সমীচীন

(1) বিত্তীয় পৰিচালকৰ দ্বাৰা

(2) উৎপাদন পৰিচালকৰ দ্বাৰা

(3) ক্ৰয় পৰিচালকৰ দ্বাৰা

(iii) অৱচয় হৈছে এক

(1) স্থিৰ ব্যয়

(2) পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়

(3) অৰ্ধ-পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়

(iv) প্ৰচেষ্টা কৰা অসাধাৰণ লোকচানক ব্যৱহাৰ কৰা হয়

(1) সময়গত ব্যয় হিচাপে

(2) গোট ব্যয় হিচাপে

(3) ভৱিষ্যৎ ব্যয় হিচাপে

(b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

1×4=4

(i) উৎপাদন বৃদ্ধি হ'লে স্থিৰ ব্যয় প্রতি একক _____ হয়।

(ii) পুনঃআবন্টন পৰিমাণক _____ দ্বাৰা নিকপণ কৰা হয়।

(iii) স্থিৰ উপব্যয় হৈছে এক _____ ব্যয়।

(iv) _____ হিচাপ পদ্ধতিত সমিলমিলৰ প্ৰয়োজনীয়তা বোধ হয়।

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

(a) কষ্টিংৰ কৌশলসমূহ

(b) ABC বিশ্লেষণ

(c) ব'ৰান অধিহাৰ বোনাচ আঁচনি

(d) উৎপাদন উপব্যয়

(e) অসাধাৰণ প্ৰচেছ লোকচান

3. (a) কষ্ট একাউন্টিংৰ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহ বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

8+6=14

অথবা

(b) তলত দিয়া তথ্যসমূহ 2019 চনৰ মাৰ্চ মাহৰ যিখিনি এজন উৎপাদনকাৰীৰ ব্যয় হিচাপৰ পৰা সংগৃহীত :

2019 চনৰ 1 মাৰ্চত মজুত সত্তাৰ :	(₹)
কেঁচা সামগ্ৰী	25,000
অৰ্ধ-নিৰ্মিত সামগ্ৰী	8,220
উৎপাদিত সামগ্ৰী	17,360
কেঁচা সামগ্ৰী ক্ৰয়	21,900
উৎপাদিত সামগ্ৰী বিক্ৰী	72,310
প্রত্যক্ষ মজুৰি	17,150
2019 চনৰ 31 মাৰ্চত মজুত সত্তাৰ :	
কেঁচা সামগ্ৰী	26,250
অৰ্ধ-নিৰ্মিত সামগ্ৰী	9,100
উৎপাদিত সামগ্ৰী	15,750
উৎপাদনবিহীন মজুৰি	830
কাৰখানাৰ খৰচ	8,430
কাৰ্যালয় আৰু প্ৰশাসনীয় ব্যয়	3,160
বিক্ৰী আৰু আৰ্গটন ব্যয়	4,210

তলত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহ দেখুৱাই ব্যয় আৰু লাভৰ

বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা :

2×7=14

- (i) ব্যৱহৃত উৎপাদন ব্যয়
- (ii) মুখ্য ব্যয়
- (iii) কাৰখানা ব্যয়
- (iv) উৎপাদন ব্যয়
- (v) সামগ্ৰী বিক্ৰীৰ ব্যয়
- (vi) বিক্ৰী ব্যয়
- (vii) মাহটোৰ লাভৰ পৰিমাণ

4. (a) 2019 চনৰ মাৰ্চ মাহৰ সামগ্ৰী প্ৰাপ্তি আৰু নিৰ্গমণৰ বিৱৰণ তলত দিয়া হ'ল :

মাৰ্চ	1	আৰম্ভণী মজুত সামগ্ৰী	4400	গোট, দৰ ₹ 8	প্ৰতি গোট
"	5	ক্ৰয়	550	গোট, দৰ ₹ 10	প্ৰতি গোট
"	8	নিৰ্গমণ	2200	গোট	
"	10	ক্ৰয়	6600	গোট, দৰ ₹ 12	প্ৰতি গোট
"	16	নিৰ্গমণ	4400	গোট	
"	20	নিৰ্গমণ	1100	গোট	
"	23	নিৰ্গমণ	2200	গোট	
"	27	ক্ৰয়	4950	গোট, দৰ ₹ 11	প্ৰতি গোট
"	31	নিৰ্গমণ	3300	গোট	

উপৰোক্ত বিৱৰণৰ পৰা তলত দিয়া পদ্ধতিসমূহ প্ৰয়োগ কৰি সুকীয়া সামগ্ৰী ভাৰাল খতিয়ানৰ হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা :

$$7+7=14$$

(i) প্ৰথম আগমন প্ৰথম নিৰ্গমণ পদ্ধতি

(ii) শেষ আগমন প্ৰথম নিৰ্গমণ পদ্ধতি

অথবা

(b) (i) নিষ্কৰ্ম সময় কি ? ইয়াৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা । 6

(ii) এজন শ্ৰমিকৰ এটা শ্ৰম সম্পূৰ্ণৰ বাবে স্বাভাৱিক সময় 12 ঘণ্টা আৰু প্ৰকৃত সময় দৈনিক মজুৰি ভিত্তিত 8 ঘণ্টা লয় । শ্ৰমিকৰ দৈনিক হাৰ প্ৰতি ঘণ্টাত ₹ 6. দ্ৰব্য সামগ্ৰীৰ ব্যয় ₹ 20 আৰু দ্ৰব্যৰ উপৰি ব্যয় মুঠ মজুৰিৰ 200% উদ্ধাৰ হয় ।

দ্রব্যৰ কাৰখানা শ্ৰম ব্যয় (1) ব'ৰান আঁচনিৰ
ভিত্তিত আৰু (2) হাল্চে আঁচনিৰ ভিত্তিত নিৰ্ণয়
কৰা।

4+4=8

5. (a) উপৰি ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া। উপৰি ব্যয়ৰ শ্ৰেণীবিভাজন
কেনেকৈ কৰা হয়? উপৰি ব্যয়ৰ অধিশোহন আৰু
অৰশোহনৰ চাৰিটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

4+5+5=14

অথবা

- (b) তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা P_1 , P_2 আৰু P_3
বিভাগবোৰৰ উপব্যয় উদ্ধাৰৰ উৎপাদন ঘণ্টা দৰ নিৰ্ণয়
কৰা :

14

বিৱৰণ	মুঠ (₹)	উৎপাদন বিভাগসমূহ			সেৱা বিভাগসমূহ	
		P_1	P_2	P_3	S_1	S_2
ভাড়া (₹)	1,000	200	400	150	150	100
বিদ্যুৎ (₹)	200	50	80	30	20	20
অগ্নিবীমা (₹)	400	80	160	60	60	40
প্ৰকল্প অৰচয় (₹)	4,000	1,000	1,500	1,000	300	200
যাতায়ত (₹)	400	50	50	50	100	150
নিৰ্ধাৰিত কাৰ্যকৰী ঘণ্টা	—	1000	2500	1800	—	—

S_1 আৰু S_2 সেৱা বিভাগসমূহৰ ব্যয়সমূহ তলত
দিয়াধৰণে আবণ্টিত কৰা হ'ব :

	P_1	P_2	P_3	S_1	S_2
S_1	30%	40%	20%	—	10%
S_2	10%	20%	50%	20%	—

6. (a) (i) প্রচেছ কষ্টিং কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? এনে যি কোনো তিনিটা উদ্যোগৰ নাম লিখা য'ত প্রচেছ কষ্টিং ব্যৱহৃত হয়। $2+5+3=10$
- (ii) সাধাৰণ প্রচেছ ক্ষতি আৰু অসাধাৰণ প্রচেছ ক্ষতিৰ মাজত থকা প্ৰভেদবোৰ উল্লেখ কৰা। 4

অথবা

- (b) এটা কোম্পানীৰ কিনা-বেচা আৰু লাভ-ক্ষতিৰ হিচাপ নিম্নলিখিত ধৰণৰ আছিল :

	(₹)		(₹)
ক্রয়	25,210	বিক্ৰী (50000 একক,	
প্রত্যক্ষ মজুৰি	10,500	প্রতি একক দৰ ₹ 1.50)	75,000
কাৰখানা ব্যয়	12,130	বাটা প্ৰাপ্তি	260
বিক্ৰী ব্যয়	7,100	মাটি বিক্ৰী কৰি হোৱা লাভ	2,340
প্রশাসনীয় ব্যয়	5,340	সামৰণী সম্ভাৰ	4,080
অৰচয়	1,100		
প্রকৃত লাভ	20,300		
	<u>81,680</u>		<u>81,680</u>

কষ্ট হিচাপ অনুসৰি লাভৰ পৰিমাণ আছিল ₹ 19,770. বিত্তীয় আৰু কষ্ট হিচাপৰ লাভৰ মাজত তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ সহায়ত সমিলমিল ঘটোৱা :

14

- (i) কষ্ট হিচাপ অনুসৰি সামৰণী সম্ভাৰৰ মূল্য আছিল ₹ 4,280
- (ii) কষ্ট হিচাপত কাৰখানা ব্যয় প্রত্যক্ষ মজুৰিৰ 100% ধৰা হৈছিল
- (iii) বিক্ৰী আৰু প্রশাসনীয় ব্যয় কষ্ট হিচাপত ক্ৰমান্বয়ে বিক্ৰীৰ 10% আৰু প্রতি এককত ₹ 0.10 হিচাপে ধাৰ্য কৰা হৈছিল
- (iv) কষ্ট হিচাপত অৰচয়ৰ পৰিমাণ আছিল ₹ 800

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

1. (a) Fill in the blanks : 1×4=4

- (i) _____ is defined as 'the technique and process of ascertaining costs'.
- (ii) A _____ provides a complete record of all materials received and the quantity thereof.
- (iii) The rate of _____ change in the composition of labour force in an organization is termed as _____.
- (iv) _____ is the aggregate of indirect material, indirect labour and indirect expenses.

(b) Choose and write the correct answer : 1×4=4

- (i) Unit costing/Job costing is employed in paper mill industries.
- (ii) In case of rising prices, LIFO/FIFO method of pricing material issues reports higher income.
- (iii) Cost of normal idle time is always controllable/uncontrollable.
- (iv) Fixed overheads per unit is reduced/increased when volume of output is increased.

2. Write on the following (any four) : $4 \times 4 = 16$

- (a) Elements of cost
- (b) Scope of Cost Accounting
- (c) ABC analysis
- (d) Apportionment of overheads
- (e) Cost audit
- (f) Cost sheet

3. (a) Prepare a Cost Sheet from the following : 11

	₹
Sales	8,00,000
Material 1.1.2018	40,000
Material 31.12.2018	32,000
Work-in-progress 1.1.2018	55,000
Work-in-progress 31.12.2018	72,000
Finished goods 1.1.2018	64,000
Finished goods 31.12.2018	1,51,000
Materials purchased	1,52,000
Direct labour	1,45,000
Manufacturing overheads	1,08,000
Selling expenses	50,000
General office expenses	40,000

Or

(b) Distinguish between the following : 6+5=11

(i) Direct cost and Indirect cost

(ii) Fixed cost and Variable cost

4. (a) XYZ Ltd. manufactures a product A and provides you the following particulars :

Cost of placing on order	₹ 90
Annual carrying cost per unit	₹ 5.20
Normal usage	50 units per week
Minimum usage	25 units per week
Maximum usage	75 units per week
Re-order period	4 to 6 weeks

Compute from the above :

11

(i) Re-order quantity

(ii) Re-order level

(iii) Minimum level

(iv) Maximum level

(v) Average stock level

Or

(b) Explain the meaning and purpose of the following documents : 4+3+4=11

(i) Purchase Requisition

(ii) Bin Card

(iii) Stores Ledger

5. (a) From the following particulars, you are required to work out the earning of a worker for a week under—

(i) straight piece rate;

(ii) Halsey premium scheme (50% sharing);

(iii) Rowan premium scheme : $3+4+4=11$

Weekly working hours	48
Hourly wage rate	₹ 7.50
Piece rate per unit	₹ 3.00
Normal time taken per unit	24 minutes
Normal output per week	120 units
Actual output per week	150 units

Or

(b) What is idle time? Explain its causes.
How is idle time treated in Cost
Accounts?

$3+4+4=11$

6. (a) Compute the machine hour rate from the following data :

12

	₹
Cost of machine	10,00,000
Installation charges	1,00,000
Scrap value after 10 years	50,000
Rent of the shop per month	10,000
General lighting for the shop per month	2,000
Insurance for the machine p.a.	9,000
Repairs p.a.	10,000
Power consumption 10 units per hour and average rate of power per unit	4
Shop supervisor's salary p.m.	15,000
Estimated working hours p.a.	2,500

The machine occupies one-fourth of total area of the shop. Supervisor denotes one-third of his time for the machine.

Or

- (b) What are the causes of underabsorption and overabsorption of overheads? How will you deal with them in Cost Accounts?

7+5=12

7. (a) A product of XYZ Ltd. Co. possesses through two processes A and B. 10000 units at a cost of ₹ 1.10 were issued to process A. Other direct expenses were as follows :

Particulars	Process—A	Process—B
Sundry materials	₹ 2,000	₹ 2,000
Direct labour	₹ 4,500	₹ 8,000
Direct expenses	₹ 1,500	₹ 1,500
Output (units)	9000	9120

Wastage of process A was 5% and in process B 4%. Wastage of process A was sold at 0.25 per unit and that of process B at 0.50 per unit. Overhead charges were 160% of direct labour.

Prepare Process—A A/c and Process—B A/c.

11

Or

- (b) (i) Explain the special features of contract costing. 5
- (ii) How does cost audit differ from financial audit? 6

(ASSAMESE VERSION)

1. (a) খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

1×4=4

- (i) _____ সংজ্ঞা হ'ল 'ব্যয় নিৰ্ধাৰণ কৰা কৌশল আৰু পৰ্যায়' ।
- (ii) _____ দ্বাৰাই আমি দ্ৰব্যৰ সম্পূৰ্ণ লিপিবদ্ধ প্ৰাপ্য আৰু মান জানিব পাৰো ।
- (iii) এটি সংগঠনৰ শ্ৰম শক্তিৰ পৰিৱৰ্তনৰ হাৰক _____ বুলি জনা যায় ।
- (iv) _____ হ'ল পৰোক্ষ সামগ্ৰী, পৰোক্ষ শ্ৰম আৰু পৰোক্ষ ব্যয়ৰ সমষ্টি ।

(b) শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি লিখা :

1×4=4

- (i) এটি কাগজ উৎপাদন কৰা উদ্যোগত ইউনিট কষ্টিং / জব্ কষ্টিং প্ৰযোজ্য হয় ।
- (ii) দ্ৰব্যৰ উৰ্ব্বগামী মূল্যৰ ক্ষেত্ৰত LIFO / FIFO পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগে উচ্চ আয় দেখুৱাই ।
- (iii) সাধাৰণ নিষ্কৰ্ম সময় ব্যয় নিয়ন্ত্ৰিত / অনিয়ন্ত্ৰিত ।
- (iv) উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে লগে প্ৰতি এককৰ স্থিৰ উপৰি ব্যয় কমে / বাঢ়ে ।

2. তলৰ দিয়াসমূহৰ বিষয়ে লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

(a) ব্যয়ৰ উপাদান

(b) ব্যয় হিচাপৰ পৰিসৰ

(c) ABC বিশ্লেষণ

(d) উপৰি ব্যয়ৰ বিতৰণ

(e) ব্যয় হিচাপ পৰীক্ষা

(f) ব্যয় হিচাপ তালিকা

3. (a) তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা এখনি ব্যয় হিচাপ তালিকা প্ৰস্তুত
কৰা :

11

	₹
বিক্ৰী	8,00,000
কেঁচা সামগ্ৰী 1.1.2018	40,000
কেঁচা সামগ্ৰী 31.12.2018	32,000
অসম্পূৰ্ণ কাৰ্য ব্যয় 1.1.2018	55,000
অসম্পূৰ্ণ কাৰ্য ব্যয় 31.12.2018	72,000
মজুত সন্তাৰ 1.1.2018	64,000
মজুত সন্তাৰ 31.12.2018	1,51,000
কেঁচা সামগ্ৰী ক্ৰয়	1,52,000
প্ৰত্যক্ষ মজুৰি	1,45,000
উৎপাদন উপৰি ব্যয়	1,08,000
বিক্ৰী ব্যয়	50,000
সাধাৰণ কাৰ্যালয় ব্যয়	40,000

অথবা

(b) তলৰ দিয়াবোৰৰ পাৰ্থক্য লিখা :

6+5=11

(i) প্ৰত্যক্ষ ব্যয় আৰু পৰোক্ষ ব্যয়

(ii) স্থিৰ ব্যয় আৰু পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়

4. (a) XYZ লিমিটেডৰ দ্বাৰা উৎপাদিত দ্ৰব্য Aৰ লগত জড়িত তলৰ বিৱৰণসমূহ দিয়া হ'ল :

অৰ্ডাৰ ব্যয়	₹ 90
প্ৰতি গোটৰ বাৰ্ষিক পৰিবহণ ব্যয়	₹ 5.20
নিত্য ব্যৱহৃত	50 একক প্ৰতি সপ্তাহ
নিম্নতম ব্যৱহৃত	20 একক প্ৰতি সপ্তাহ
উচ্চতম ব্যৱহৃত	75 একক প্ৰতি সপ্তাহ
বি-অৰ্ডাৰ সময়	4 ৰ পৰা 6 সপ্তাহ

উপৰোক্ত তথ্যৰ পৰা তলত দিয়াসমূহ নিৰ্ণয় কৰা : 11

- বি-অৰ্ডাৰ পৰিমাণ
- বি-অৰ্ডাৰ স্তৰ
- নিম্নতম স্তৰ
- উচ্চতম স্তৰ
- গড় মজুত স্তৰ

অথবা

(b) তলৰ নথিপত্ৰসমূহৰ সংজ্ঞা আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ ব্যাখ্যা কৰা : $4+3+4=11$

- ক্ৰয় দলিল
- বিন কাৰ্ড
- মজুত স্তৰৰ খতিয়ান

5. (a) তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা এজন শ্ৰমিকৰ এক সপ্তাহৰ আয় নিৰ্ণয় কৰা : $3+4+4=11$

- পূৰ্ণ গোট হাব
- হাল্চে প্ৰিমিয়াম আঁচনি (50% বোনাচ)

(iii) ব'ৰান প্ৰিমিয়াম আঁচনি

সাপ্তাহিক কাৰ্যক্ষম ঘণ্টা	48
প্ৰতি ঘণ্টাত মজুৰি হাৰ	₹ 7.50
প্ৰতি গোটৰ হাৰ	₹ 3.00
প্ৰতি গোটত সাৰাভিক সময়	24 মিনিট
প্ৰতি সপ্তাহত সাৰাভিক উৎপাদন	120 গোট
প্ৰতি সপ্তাহত প্ৰকৃত উৎপাদন	150 গোট

অথবা

(b) নিষ্কৰ্ম সময় মানে কি ? ইয়াৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা । ব্যয় হিচাপত নিষ্কৰ্ম সময়ক কেনেকৈ গণ্য কৰা হয় ? $3+4+4=11$

6. (a) তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা মেচিন ঘণ্টা হাৰ নিৰ্ণয় কৰা : 12

	₹
মেচিনৰ মূল্য	10,00,000
মেচিন সংস্থাপন খৰচ	1,00,000
10 বছৰৰ পিছত মেচিনৰ ভগ্নাংশৰ মূল্য	50,000
প্ৰতি মাহৰ ফেক্টৰী ভাড়া	10,000
প্ৰতি মাহৰ ফেক্টৰী বিজুলী	2,000
মেচিনৰ প্ৰতি বছৰৰ বীমা	9,000
প্ৰতি বছৰৰ মেৰামতি	10,000
প্ৰতি ঘণ্টাত 10 একক শক্তি ক্ষয় হয়	
আৰু প্ৰতি এককৰ গড় শক্তি হাৰ	4
ফেক্টৰী পৰ্যবেক্ষকৰ দৰমহা প্ৰতি মাহে	15,000
মেচিনৰ অনুমানিক বাৰ্ষিক কাৰ্যক্ষম ঘণ্টা	2500

ফেক্টৰীৰ $\frac{1}{4}$ ভাগ মেচিনে আগুৰি আছে । পৰ্যবেক্ষকে মেচিনৰ বাবে $\frac{1}{3}$ ভাগ সময় ব্যয় কৰে ।

অথবা

- (b) উপৰি ব্যয়ৰ অধিশোহন আৰু অৱশোহনৰ কাৰণসমূহ কি কি? ব্যয় হিচাপত ইয়াক কেনেকৈ সমযোজনা কৰা হয়?

7+5=12

7. (a) XYZ লিমিটেডৰ উৎপাদিত দ্ৰব্য পৰ্যায় A আৰু পৰ্যায় B দ্বাৰা উৎপাদন সম্পন্ন হয়। 10000 গোট প্ৰতি গোটত ₹ 1.10 পৰ্যায় A লৈ উৎপাদনৰ বাবে পঠোৱা হ'ল। অন্যান্য প্ৰত্যক্ষ ব্যয়সমূহ এনেধৰণৰ আছিল :

বিৱৰণ	পৰ্যায় A	পৰ্যায় B
মুঠ সামগ্ৰী	₹ 2,000	₹ 2,000
প্ৰত্যক্ষ মজুৰি	₹ 4,500	₹ 8,000
প্ৰত্যক্ষ ব্যয়	₹ 1,500	₹ 1,500
উৎপাদিত দ্ৰব্য (গোট)	9000	9120

পৰ্যায় A আৰু পৰ্যায় B ৰ নষ্ট হোৱা দ্ৰব্যৰ পৰিমাণ ক্ৰমে 5% আৰু 4%। পৰ্যায় A আৰু পৰ্যায় B ৰ নষ্ট হোৱা দ্ৰব্য বিক্ৰী হয় যথাক্ৰমে প্ৰতি গোটত ₹ 0.25 আৰু ₹ 0.50 হাৰত। উপৰিব্যয়ৰ হাৰ আছিল 160% প্ৰত্যক্ষ মজুৰিৰ ওপৰত।

পৰ্যায় A হিচাপ আৰু পৰ্যায় B হিচাপ প্ৰস্তুত কৰা।

11

অথবা

- (b) (i) ঠিকা হিচাপৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 5
- (ii) ব্যয় হিচাপ পৰীক্ষা আৰু বিত্তীয় হিচাপ পৰীক্ষাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। 6

★★★